

Kalaallit Nunaanni piginneqatigiiffiit pisortanit pigineqartut: Tamanut ersittumik siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarnissaq aammalu soqutigisatigut qalleraattoqartillugu aaqqiiniarnerni iliuuserisartagassat.

Januar 2019

Aallarniut	3
Tunuliaqutaasut	4
Misissuinermit angusat	4
Siulersuisuni ilaasortassanik toqqaanerni suleriutsit	5
Pitsaangorsaataasinnaasutut siunnersuutit aammalu pitsaanerpaamik suleriuserineqarsinnaasut	5
Soqutigisatigut qallerraattoqarsinnaanerit qanoq aqqinniarneqartassasut	6
Pitsaangorsaatisatut siunnersuutit pitsaanerpaamillu ingerlatseriaasissat	7
Tunuliaqutitut tunngavigineqartut	8
Ilangussaq 1: Misissuinermi suleriuserineqartut	9
Ilangussaq 2: Sverigemit assersuusuaq: Piginneqatigiiffittut ingerlatsiviit naalagaaffimmit pigineqartut	10
Ilangussaq 3: Anti-corruption principles for state owned enterprises (<i>Ingerlatsivinni naalagaaffinnit pigineqartuni peqquserlutsaaliuinermi tunngavissiat</i>)	11

Aallarniut

Piginneqatigiiffiit pisortanit pigineqartut nunarsuarmi nunatsinnilu aningaasaqarnermut pingaaruteqartorujussuupput. Nunanimi amerlanerpaani aningaasaqarnermi annertuumik akulusimasuupput. ¹ Tamakku ilaat mikisuusinnaapput, immikkuullarissuullutik immikkut piginnaaneqartuusinnaallutik aammali angisoorsuusinnaapput hundredikkuutaartunik sulisoqartut. Ilaallu tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit naalagaaffinnit kommuninilluunniit pigineqartuusinnaapput. Tassa piginneqatigiiffiit pisortanit pigineqartut assigiinngitsorujussuarnik iluseqarsinnaasarput – annertunerusumilli sullissaminnut inuinnarnut inuussutissarsiteqartunullu pingaaruteqarluinnartuusarlutik aammalu tassa nunap aningaasaqarneranut. Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit anneerpaajusut amerlanerit pisortanit pigineqartuupput. Taamaattullu inunnik tusintilikkuutaanik atorfeqartitsisuullutik Kalaallillu Nunaanni aningaasaqarnermut pingaaruteqartorujussuullutik. Ukiunilu ingerlalluarfiusunil taamaattut nunatta karsianut koruuninik millionerpassuarnik nakkartitsisarput.

Tassa piginneqatigiiffiit kommuninit pigineqartut peqatigalugit Kalaallit Nunaanni taaneqartut inuussutissarsiornermi initoorujussuupput. Transparency International (TIG) 2012-imiilli piginneqatigiiffinni pisortanit pigineqartuni siulersuisunut toqqaasarnerit ingerlaavartumik avammut ammanerusumik pisarnissaat ujartugarisimavaa. 2017-imilu TIG-mit TI Litauen ammalu TI Rusland suleqatigalugit suleriutsit pitsaanerulernissaat angujmumallugu piginneqatigiiffiit pisortanit pigineqartut pillugit siunnersuutininik saqqummiussaasarput, taasaminnik ***Project Learning Together: Establishing Common Guidelines for Conflict of Interest in the Nordic and Baltic Region***. Tassani pingaarnertut anguniarneqarpoq nunani avannarlerni baltikumimilu piginneqatigiiffinni siulersuisoqarnermut atatillugu ilaasortat soqutigisatigut qalleraattunik inissisimasut pillugit qanoq maleruagassaqarnissamik siunnersuuteqarnissaq. Misissuinerup pingaarnertut inerniliussai uani nalunaarummi saqqummiunneqarput qulequtaqartinneqartumi ”Pitsanngorsaatissat aammalu pitsaanerpaamik suleriesissat”.

Nalunaarusiaq aqcutigalugu qanoq iliorluta ammanerusumik suleriuseqarnissaq aammalu soqutigisatigut qalleraattoqannginnissaq pillugit oqallinnissamut aggersaavugut. Isumaqarpugummi pineqartoq pingaartuusooq – minnerunngitsumik eqqarsaatigalugit, piginneqatigiiffiit pisortanit pigineqartut inuiaqatigiinnut pingaaruteqarluinnartumik inissisimanagerat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Siulersuisut aammalu Transparency International Greenlandimi allattoqarfik

¹ Transparency International (2017):

https://www.transparency.org/whatwedo/publication/10_anti_corruption_principles_for_state_owned_enterprises

Tunuliaqutaasut

TIG-p 2017-imi "Establishing Common Guidelines for Conflict of Interest in the Northern and Baltic Region"-imik taallugu ingerlanniakkami suleqasiuppai TI Litauen aammalu TI Rusland. Suleqatigiinnissami siunertaavoq akunnermi isumassarsioqatigiinnissaq aammalu nunagisani aaliangersimasunik siunnerfinnik pisariaqarsorisanik misissuinissaq. Ingerlanneqalersorlu Nordisk Ministerrådip Østersømi NGO-nut programianit aningaasalerneqarpoq naam-massineqarlunilu 2018-imi martsip qaammataagaa.

Transparency International Greenlandip tungaanit qitiutissimavarput pisortat piginneqatigiiffiitut tunngassuteqartut iluini Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu inassusiornissaq. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfinnik pitsaasumik aqutsinissamut maleruagassiaminn² allappaat piginneqatigiiffiutiminni siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasernerit ammasunik erseqqissunillu sinaakkuteqartumik ingerlanneqartut, uagullu 2012-imiilli avammut ersittumik suleriuseqartoqarnissaa ujartugarivarput. Taamaattumik suleqatigiilluni ingerlatsilerneq taaneqartoq inassuitissatsinik saqqummiussinissatsinnut periarfissiilluarpoq.

Kalaallit Nunaata suleqatigiinnermut tunniussaa tassaavoq nalunaarusiaq una tassani illutik siulersuisuni ilaasortassanik toqqaanerni, soqutigisatigut qalleraattoqartillugu suleriussat aammalu pisortat piginneqatigiiffiutaanni akimut ersittumik sulinissat aallaavigalugit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu periuuserisaannik misissuinernit angusarisat inassuterpaaluillu.

Misissuineq 2017-imi ingerlanneqarpoq aallaavigalugit allakkatut pigineqartunit nassaarisinnaasimasat aammalu Naalakkersuisuni, Kommuneqarfik Sermersuumi, Siulersisoqarnermut allattoqarfimmi nunatsinnilu suliffeqarfinni soqutigisaqatigineqartorpaalunnik apersuinerit, anguniarlugu pitsaanngorsaatitut iliuuserisinnaasat suunerinik paasinninnerunissaq. Taamaattumik misissuinerit inernerig pigilikkat aallaavigalugit qanoq (suli) pitsaanerulersitsisoqarsinnaaneq pillugu, oqaloqatigiinnissamut aggersaavugut, nalilersorumallugit aammalu peqatigiilluni, inassutigiumasat ilusissaat pilersikkumallugu. Soqutigisaqatigisanit saqqummiunneqartut assigiinngitsut tunngavigalugit, nalunaarusiaq nutartarsimavarput, uanilu tassa inernerusut atuarsinnaavatit.

Misissuinermit angusat

Misissuinermit sammiviit marluk qitiutinneqarput, tassalu siulersuisuni ilaasortassanik toqqaanermi suleriutsit aammalu piginneqatigiiffinni pisortanik pigineqartuni siulersuisuni ilaasortassanik toqqaanerit akimut ersittuunissaat.

² Naalakkersuisut (2012): Retningslinjer for god selskabsledelse i de selvstyrejede aktieselskaber

Siulersuisuni ilaasortassanik toqqaanerni suleriutsit

Kommuneqarfik Sermersooq aammalu Siulersuisoqarnermut allattoqarfik ilaasortassanik toqqaaniarnerminni tunngaviusumik piukkunneqartut allassimaffii sunillu suliaqarlutillu ilinniagaqarsimanerannik nalunaarsugaasut tunngavigineqartarput. Taakkunanimi takuneqarsinnaapput pineqartut inuussutissarsiornermut atatillugu inuinnartullu piginnaasaqarfigisaat misilittagaallu – aammalu ilaatigut ilaannakuusaraluartumik takuneqarsinnaasarlutik – pineqartut soqutigisaqarfigisaat. Kommuneqarfik Sermersooq immineq katalogiuliorsimavoq, taavalu siulersuisut sulinerisa pitsanngorsarnissaannut atatillugu 2018-imi ukiakkut nalunaarutigineqarpoq inuit katalogimut ilanngunneqarnissamik soqutiginnittut VC databasemut ilanngunneqartalissasut.

Siulersuisoqarnermut allattoqarfik aamma piukkunnarsinnaasut pillugit paasissutissanik immineq katersuisarpoq, tassanilu imminnut piukkuttut toqqaannartumik Siulersuisoqarnermut allattoqarfimmut nammineerlutik nalunaarutigisinnaatitaapput. Aammali allanneqarsimangikkaluartumik ileqquvoq, soorlu ilaasortaareersut Nalakkersuisullunniit aqutigalugit, Siulittaasoqarnermut allattoqarfimmut ilisisarititsisarnerit.

Kommuneqarfik Sermersooq piginneqatigiiffimmi ingerlanneqartumi aaliangiisinnaalluni sunniuteqarsinnaatilluni siulersuisoqarnermut allattoqarfik qinnuvigisarsimavaa piginnaaneqarfigineqartunik pisariqartinneqartunik ilisarititsissusioqqullugu, tassani nalunaarsorlugit piginneqatigiiffiit siulersuisuini assigiinngitsuni piginnaaneqarfigisassatut pisariaqartinneqartut suuneri. Taamatut iliornermi piukkussatut eqqarsaatigineqartut naleqquttuunersut paasinarnerusumik maleruagassaqartinneqarput. Taamatulli nalunaarutaasut pigiinneqatigiiffiit kommunillunniit nittartagaanni takuneqarsinnaanngillat.

Kommuneqarfik Sermersooq aammalu Siulersuisoqarnermut allattoqarfik siulersuisunut assigiinngitsunut ilaasortassatut tulluussorisaminnik nassaaraangami, kommunimi Aningaasaqarnermut Inuussutissarisornermullu ataatsimititaliamut saqqummiussisarpoq (tassanilu issiapput partiit tamarmiusut sinniisaat), Namminersorlutillu Oqartussani piukkunneqartut Naalakkersuisunut nalunaarutigineqartarput. Taakkunanilu politikerinit aaliangerneqartarput kikkut piginneqatigiiffiit ataatsimeersuarnerannut siulersuisunut ilaasortassatut inassutigineqassanersut. Tamannalu tikinneqaraangat siulersuisunut ilasortassatut siunnersuutigineqartut allanngortinneqarsinnaasarput. Tassa taamatut ilinerani siulersuisunut ilaasortassatut piukkussat ilanngunneqarlutillu peerneqarsinnaasarput.

Kommuneqarfik Sermersooq ”illup iluan”i tunngavissiani pisortatigoortumik siulersuisunut ilaasortassanik ataatsimeersuarnermi sassartinneqartussanik inassuteqarnissaminnut pisussap ullut 30-it tikinnissaata tungaanut piffissaqartgisarpaa. Tamannalu TIG-mit ajunngitsutut isigineqarpoq, taamatut iliornikkut piukkunneqarlutik sassartinniarneqartut soqutigisatik pillugit eqqarsarluarsinnaassammata paasillugu inissikkunik suliassatik qanoq ittuusut – taamallu pinngitsoortinneqarsinnaalluni peqqissaarussaangitsumik aaliangiisoqarsinnaaneq.

Pitsaannngorsaatassinnaasutut siunnersuutit aammalu pitsaanerpaamik suleriuserineqarsinnaasut

TIG siunnersuuteqarpoq, piginneqatigiiffinni pisortanit pigineqartuni naniuminarnerusumik paasissutissiissusiortoqassasoq qanoq iliorluni siulersuisuni ilaasortanngorsinnaanermut

ilanngunneqarsinnaaneq pisinnaasoq. Tamanna assersutigalugu pisinnaavoq nittartakkani attuumassuteqartuni naniumarnerusumik piumasarisat suleriutsillu pillugit saqqummiussaqaarnikkut.

TIG siunnersuuteqarpoq, siulersuisut piginnaaneqarfigisassaattut kissaatigisat, piginneqatigiiffiup nittartagaani takuneqarsinnaasuussasut minnerpaamik siammasissumik isigineqarsinnaasutut allallugit aammalu kissaatigineqarluni takuneqarsinnaassasoq suut siulersuisunut ilaasortaasut ataasiakkaat piginnaaneqarfigisassaattut kissaatigineqartut iluini kikkut naleqquttuunersut. Piginneqatigiiffiup ingerlatsilluarnissaq pillugu nalunaarutaani ilaatinneqartariaqarpoq piginnaaneqarfigisanik pingaarnersiulluni tullerriaarinertut takussutissiaq aammalu nassuiarneqarluni piginnaaneqarfigisassatut kissaatigineqartut "putui" qanoq immerneqarlutik matuniniarnarneqartut.

TIG siunnersuuteqarpoq, "Pisortat pigisaanni siulersuisutut sulinerit pillugit najoqqutassiasaq" suliarineqassasoq, tassani erseqqissumik nassuiarneqarlutik siulersuisutut suliassat suuneri aammalu sulinermit attuumassuteqartunit tamarmiusunit naatsorsuutigineqartut. Isumassarsiorfissatut aallerfigineqarsinnaavoq assersuutigalugu Københavnip Kommuniata paasiuminarlunilu atuariuminartumik najoqqutassiaa, suut naatsorsuutigineqarnissaanik paasinninnissamut isumannaarinnittuusoq ³.

TIG siunnersuuteqarpoq Siulersuisoqarnermut allattoqarfik aamma Kommuneqarfik Sermersooq oqaloqatigiissasut nunani allani siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarnernut atatillugu periusaat pillugit.

Tamanna atortussatut pigineqartunut ilassutitut ilanngunneqarsinnaavoq soorlu assersuutigalugu taallugu "Piginneqatigiiffinni tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pisortanit pigineqartuni tamanit malinneqartussatut malittarisassat" ⁴.

Assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq svenskit naalagaaffiata piginneqatigiiffittut pigisai pillugit ukiumut nalunaarusiami toqqaasarnernut atatillugu naatsumik paasiuminartumillu nassuiasiortoqarsimamat (takuuk ilanngussaq 2-mi assersuusaaq).

Soqutigisatigut qallerraattoqarsinnaanerit qanoq aqqinniarneqartassasut

Tunngaviatigut piukkunneqartut periuseq manna atorneqartoq malillugu CV-minni suliaminnik soqutigisaqarfigisaminnillu nalunaarutiginnittussaapput. Piukkunneqartorlu periutsit nalinginnaasut atorlugit toqqaarneqarpat, taava qulaajaasoqaaqqissaaq, isumannaarumallugu nalinginnaasumik soqutigisatigut qallerraattoqannginnissaa. Siulersuisunut ilaasortamut atatillugu aaliangersimasumik soqutigisatigut qallerraattoqarpat, taava Siulersuisoqarnermut allattorqarfiup nalilissavaa qanoq aqqiinirluni suleriartoqas-

³ Købehavns Kommunes Håndbog: <https://www.kk.dk/sites/default/files/bestyrelseshaandbog.pdf>

⁴

http://mipi.nanoq.gl/sitecore/content/Websites/nanoq/Emner/Landsstyre/Departementer/Landsstyreformandens%20Departement/bestyrelsessekretariatet/~/_media/2616B02A80F34FF2ACEB250DB817D506.ashx

sasoq. Soorlu assersuutigalugu soqutigisatigut qalleraattoqartillugu ilaasortaasoq ataatsimiinnerni aaliangiisoqassatillugu anigallartassaaq.

Kommuneqarfik Sermersooq piginneqatigiiffinnut inatsimmi § 58 innersuussutigaa, tassani allassimammat siulersuisunut ilaasortaq piginneqatigiiffimmilu pisortaasoq pingaaruteqartumik soqutigisaqarfigisaminnut tunngasunik aaliangiisoqassatillugu peqataaaqqusaanngitsoq. Unioqquitsinerlu anisitsinermik kinguneqartinneqassaaq. Ullumikkut qalleraattunik soqutigisaqartoqartillugu malittarisassanik peqanngilaq aammalu soqarani innersuussissutinik taamaattoqartillugu qanoq iliortoqartassasoq.

Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffinnut pigisaminnut atatillugu tikkuussissutinik peqarpoq, taakkunani soorlu imarisaallutik ”maliguk imaluunniit nassuiaateqarit” anersaaralugu ammasumik akimullu ersittumik siulersuisut sammineqartunut attuumassuteqannginnerannik piumasaqarnerit. Ullumikkullu piginneqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut siulersuisunut ilaasortaasut tunuliaqutaat suliaallu pillugit maleruqqusiaasut malittussaavaat, aammalu CV-t avammut saqqummiuttussaallugit ersersillugit ilaasortaasup suliffii/suliai allat suusut. Taamatut paasisuutissat maanna tamatigut tamakkiisuunngitsumik pissarsiarineqarsinnaasarput. Siulersuisoqarnermut allattoqarfimmit malittarisassiaasut nutarterneqarnissaat pissusissamisoorsorinartinneqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuumi siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarnera kommunip piginnittutut periusissiaanik aqunneqarpoq aammalu nalinginnaasumik ilaasortassanik toqqaasarnermi malittarisassanik, piginneqatigiiffiit malittarisassaannit kiisalu piginneqatigiiffimmut inatsimmit nalimmassasoqartarluni.

Tamakkiisumik isigalugu pitsaasuvoq Kommuneqarfik Sermersuup piginneqatigiiffinni kommunip pigisaani siulersuisunik siulersuisutullu sulinermik politikkimut attuumassuseerussaalluni pitsanngorsaaniarnera aammalu akimut ersinnerusumik sulilernissamik siunnerfeqarnera.

Pitsaanngorsaatisatut siunnersuutit pitsaanerpaamillu ingerlatseriaasissat

Kalaallit Nunaat inuttakinnini pequtigalugu soqutigisatigut qalleraattoqarsinnaanermut qaninnerusutut taaneqarsinnaavoq. Tamannalu pequtigalugu pisariaqarpoq soqutigisatigut qalleraattoqartillugu aaqqiinialuni suleriesissanik peqarnissaq. Kalaallillu Nunaannut iluaqutaasumik avammut erseqqissarneqarsinnaavoq, nunarsuarmi periutsit pitsaanerpaamillu ingerlatseriaastit malinneqartut.

TIG siunnersuuteqarpoq, piginneqatigiiffinnik namminersorlutik oqartussanit pigineqartunik pitsaasumik aqutsinissamut malittarisassat (2012-imeersut) minnerpaamik ukiut sisamakkuutaarlugit nutarterneqartassasut, taamatut iliornikkut corporate governance-mik taaneqartut nutaanerpaat ilanngunneqartarnissaat isumanaarumallugu.

TIG siunnersuuteqarpoq, siulersuisunut ilaasortat nutaat tamarmik, siulersuisuni sulinissamut najoqqutassamik tunineqartassasut (isumassarsiorfissatut takuuk Københavnip

Kommunianit assersuusiat), tassanimi attuumassuteqarnermut soqutigisatigut qalleraattoqarsinnaanermut tunngasuteqartut ilaammata.

Najoqqutassiaq taaneqartutut ittoq aamma iluaqutaasumik siulersuisuni sulinermik nutaanut ilinniartitsinermik malitseqartinneqarsinnaavoq, tassani sammisani ajornartorsiutit taaneqartutut ittut qanoq aaqqinniarlugit isumaginiarneqartarnissaat ilanngullugit (soorlu ajornartorsiutit pillugit sungiusaanermik ilanngussinikkut).

TIG siunnersuuteqarpoq, piginneqatigiiffiit ataatsimoorlutik ukiumut nalunaarusiortassasut paasissutissiissutigalugit aningaasaqarnikkut angusarineqartut, aqutsinermut attuumassuteqartut (ilanngullugit siulersuisut katitigaanerat) aammalu nungusaataanngiitsumik ingerlatsinermut tunngasut (soorlu tamanna Sverigemit assersuummi takuneqarsinnaasoq). Taamatut iliornikkut aamma piginnittuusut tungaannit oqaliissaarutigineqarsinnaalissapput, piginnittup periuseriniagai, siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarnerit aammalu assigiinngitsut iluini akimut iliuuseriniakkat.

Tunuliaqutitut tunngavigineqartut

OECD (2018): State-Owned Enterprises and Corruption. What Are the Risks and What Can Be Done?.<https://doi.org/10.1787/9789264303058-en>

TI's 10 Anti-Corruption Principles for State Owned Enterprises, accompanying paper and beta version of the SOE self-assessment tool:

https://www.transparency.org/whatwedo/publication/10_anti_corruption_principles_for_state_owned_enterprises

OECD guide: National practice on corporate governance of boards of directors of SOEs (2013): <https://mof.gov.il/gca/about/documents/oecd-boardsofdirectors.pdf>

OECD guide: National practice on professionalising boards of directors of SOEs (2018): <https://www.oecd.org/corporate/Professionalising-boards-of-directors-of-SOEs.pdf>

OECD guide: Corporate governance of state owned enterprises (2015): <http://www.bicg.eu/wp-content/uploads/2017/07/OECD-2015.pdf>

Ilanngussaq 1: Misissuinermi suleriuserineqartut

For at sikre størst mulig åbenhed valgte TIG forud for undersøgelsen at præsentere formål og metode såvel som den påtænkte proces for Bestyrelsessekretariatet og Kommuneqarfik Sermersooq. Præsentationen blev foretaget af Sergejus Muravovic fra TI Litauen, som er leder af det samlede projekt. Der blev i marts 2017 afholdt tre separate møder med henholdsvis Naalakkersuisoq for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq og leder af Bestyrelsessekretariatet. Her blev samarbejdsaftalen præsenteret, og alle partner fik information om dét fokus TI Grønland havde valgt: at sætte fokus på offentligt ejede selskaber og hvordan der sikres gennemsigtighed i udpegning af bestyrelses-medlemmer og hvordan interessekonflikter undgås. Efterfølgende fremsendte TIG et spørgeskema til Bestyrelsessekretariatet og Kommuneqarfik Sermersooq for at indhente information om den nuværende proces.

På basis heraf, gennemførte TIG's formand og delvist daværende næstformand eller TIG's sekretariatsleder kvalitative interview med afdelingsleder i Bestyrelsessekretariatet samt fem nuværende og tidligere bestyrelsesformand og/eller direktører i Selvstyrets selskaber.

Der blev afholdt et opfølgende møde med Kommuneqarfik Sermersooq. De kvalitative interview har været semi-strukturerede og har fulgt samme spørgeramme.

Desktop research er gennemført med fokus på:

- Undersøgelse af tilgængelig information omkring udpegning af bestyrelsesmedlemmer i offentlige selskaber i Grønland
- Komparativ research med fokus på de andre nordiske lande
- Systematisk gennemgang med udgangspunkt i 'Retningslinjer for God Selskabsledelse' af tilgængelig information om bestyrelserne på hvert af de offentligt ejede selskabers hjemmesider. Grønlands Selvstyre har udformet Retningslinjer for god selskabsledelse i de Selskaber. Selvstyret angiver på sin hjemmeside, at "selskaberne vil én gang årligt offentliggøre en samlet oversigt over selskabets arbejde med retningslinjernes anbefalinger på deres hjemmeside". TIG valgte til denne desktop research at tage udgangspunkt i ovenfor omtalte skema til redegørelse vedrørende retningslinjerne. Af de ni anførte hovedpunkter er udvalgt to, og under disse i alt 13 underpunkter. De to udvalgte områder var Punkt 3: åbenhed og transparens og Punkt 5: bestyrelsens uafhængighed.

Ilangussaq 2: Sverigemit assersuusiaq: Piginneqatigiiffittut ingerlatsiviit naalagaaffimmit pigineqartut

Piginneqatigiiffiit naalagaaffimmit pigineqartunut atatillugu ingerlatsinerit pillugit oqaloqatigiissinnaanermut assersuusiat (tunngavigalugu "Verksamhetsberättelse för bolag med statsligt ägande 2016)

Styrelsenomineringsprocessen

Förvaltningsorganisationen inom Näringsdepartementet har egna styrelserekryterare vars främsta uppgift är att utvärdera styrelserna för bolagen med statsligt ägande och ta fram förslag på ordförande och övriga ledamöter.

Styrelsenomineringsprocessen genomförs årligen och inleds efter sommaren då befintliga styrelser varit på plats sedan årsstämmorna i april och ofta haft sina första strategimöten. Tillsammans med en arbetsgrupp med representanter från bolagsgruppen för respektive bolag analyserar styrelserekryterarna kompetensbehovet utifrån nuvarande styrelsesammansättning och genomförda styrelseförändringar. Till grund för analysen ligger styrelseutvärderingarna, det vill säga ägarens utvärdering och styrelsens utvärdering, samt tal med respektive bolags styrelseordförande och bolagsgruppens analyser, till exempel hållbarhetsanalysen.

En viktig del i arbetet handlar om att förstå vilka strategiska och operativa utmaningar bolaget står inför och för att få en bättre bild av detta sker ofta även en diskussion med VD. Styrelsen ska ha rätt samlad kompetens, erfarenhet och bakgrund för att kunna förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet. Det krävs att varje ledamot har den tid och det engagemang som behövs för uppdraget samt en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa.

Med utgångspunkt i respektive styrelses kompetensbehov fastställs kravprofilen för de styrelseledamöter och ordförande som ska rekryteras och styrelserekryterarna inleder sökprocessen. Urvalet av ledamöter görs från en bred rekryteringsbas för att ta till vara kompetens hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. Syftet med att ta in ledamöter med varierad bakgrund är att ge styrelsen bredare kompetens och förbättrad dynamik, det vill säga mångfald för att undvika grupptänkande. Den politiska förankringen, beredningen, pågår löpande under hösten och vintern. Dels bereds vilka ordförande och styrelseledamöter som ska väljas om och bytas ut, dels bereds förslagen på nya ordförande och övriga nya styrelseledamöter. Bolagsansvarigt statsråd beslutar sedan om nominering till årsstämman som beslutar om valet av styrelse.

Varje år väljs omkring 40–60 nya styrelseledamöter. Det innebär att staten över tid byter en person per styrelse och år. Snittstorleken på styrelserna är sju personer, vilket innebär att styrelseledamöter i genomsnitt sitter sex till sju år.

1) Styrelsenomineringsprocessen omfattar även styrelserna för Stiftelsen Industribanden, Stiftelsen norrländfonden och Svenska Skoppnyttokassan. I de börsnoterade bolagen Telia Company och SAS sköts styrelserekryteringen av respektive bolags valberedning.

Styrelsenomineringsprocessen – Årscykel

2) Beslut av bolagsansvarigt statsråd.

Ilannugsaq 3: Anti-corruption principles for state owned enterprises (*Ingerlatsivinni naalagaaffinnit pigineqartuni peqquserlutsaaaliuinermi tunngavissiat*)

The SOE Board and management, supported by all its employees, shall follow these Principles⁵

Principle 1:

Operate to the highest standards of ethics and integrity

Principle 2:

Ensure best practice governance and oversight of the anti-corruption programme

Principle 3:

Be accountable to stakeholders through transparency and public reporting

Principle 4:

Ensure human resources policies and procedures support the anti-corruption programme

Principle 5:

Design the anti-corruption programme based on thorough risk assessment

Principle 6:

Implement detailed policies and procedures to counter key corruption risks

Principle 7:

Manage relationships with third parties to ensure they perform to an anti-corruption standard equivalent to that of the SOE

Principle 8:

Use communication and training to embed the anti-corruption programme in the SOE

Principle 9:

Provide secure and accessible advice and whistleblowing channels

Principle 10:

Monitor, assess and continuously improve the implementation of the anti-corruption programme

⁵ Transparency International. State-owned enterprise health check.